

Utolsó harsonaszó

Gábiel arkangyal meglehetősen nemtörődöm módon viszonyult az egészhez. Hanyagul hagyta, hogy egyik szárnya vége végigsöpörje a Mars felszínét, amely pusztán anyagból lévén nem került semmilyen hatás alá az érintéstől.

- Már elrendeltetett, Éteriel - mondta. - Nem tehetünk semmit. Közel a Feltámadás Napja.

Az emberi időben mérve nem egészen ezer éve teremtett ifjú szeráf megremegett, ahogy távoli Örvények jelentek meg a kontinuumban. Születése óta Éteriel közvetlenül a Földért és környezetéért felelt, ami nem csak kényelmes hivatalnak, de zsákutcának is számított egyben. Azonban, az évszázadok során valamiféle perverz büszkeség alakult ki benne a bolygóval kapcsolatban.

- De hát figyelmeztetés nélkül? Csak úgy megszüntetitek a világomat?

- Ugyan már! Egyáltalán nem! Dániel könyvének és a Jelenések könyvének egyes passzusai elég egyértelműek.

- Valóban? Azután, hogy írnokok sora másolta le őket? Nincs bennük két egymás utáni szó, ami változatlan maradt volna.

- Találhatsz ráutaló részleteket a Rigvédában és Konfucius tanításaiban...

- Amelyek vékony arisztokratikus rétegeként létező, elszigetelt kulturális csoportok tulajdonai...

- A Gilgames-eposz is kimondja.

- A Gilgames-eposz java része elpusztult az Assurbanipal-könyvtárral együtt, ezerhatszáz évvel ezelőtt, mármint földi számítás szerint, tehát a teremtésem előtt.

- A Nagy Piramis bizonyos jellemzői és a Tadzs Mahal drágakő borításának egyik mintázata...

- Amelyek annyira rejtettek, hogy eddig még egyetlen ember sem vette észre őket.

- Ha egyfolytában csak ellenkezel, akkor nincs értelme beszélni a dologról "jegyezte meg Gábiel fáradtan.

- Mindenesetre, tudnod kellene róla, mivel a Földet érintő ügyekben mindentudó vagy.

- Igen, ha úgy döntök, hogy az leszek. Eléggé elfoglalt vagyok és bevallom, nem éreztem szükségét, hogy a Feltámadás lehetőségével kapcsolatban is vizsgálódjam.

- Pedig jobb lett volna. A Felemelkedettek tanácsánál minden kapcsolódó irat megtalálható. Bármikor hozzáférhető volt a háttéranyaghoz.

- Mondom, hogy itt volt szükség rám. Fogalmad sincs, milyen halálosan hatékony az Ellenség ezen a bolygón! Minden erőfeszitésemre szükség van, hogy akadályozzam, és még így is...

- Na, igen - vágott közbe Gábiel, közben szórakozottan megsimogatott egy elhaladó üstököst -, megnyerte a maga kis csatáit, ugye? Amikor átengedtem magamon ennek a szárnalmas kis világnak az egymásba hurkolt valóságmintázatát, természetesen én is láttam, hogy egyenlő anyag-energia beállítással működik.

- Így van - hagyta rá Éteriel.

- És játszadoznak is vele.

- Attól tartok, igen.

- Akkor tudsz jobb időpontot az ügy lezárására?

- Megoldom, biztosíthatlak róla. A nukleáris tölteteik nem fogják elpusztítani őket.

- Majd kiderül. Most pedig tegyük fel: hagyod, hogy folytassam, Éteriel. Közeleg a kijelölt pillanat.

A szeráf megmakacsolta magát:

- Szeretném látni a dokumentációt.

- Ha nagyon akarod... - vont vállat Gábiel. A Felemelkedés Törvényének szavai izzó szimbólumokként jelentek meg az űr fekete háttére előtt.

Éteriel hangosan olvasta fel a szöveget:

- A Tanács rendelete által felhatalmazva Gábiel arkangyal, sorozatszám satöbbi (rendben, ez nyilvánvalóan te vagy}, helyi időszámítás szerint 1957. január 1-jén, délután 12:01 perckor az A osztályú, G753990 számú, Föld néven ismert bolygóra léphet... - Komoran hagyta abba.

- Elégedett vagy?

- Nem, csak tehetetlen.

Gábiel elmosolyodott. Az űrben megjelent egy harsona, amely formára a földi harsonákhoz hasonlított, de csiszolt arany alakzata összekötötte a Földet a Nappal. Gábiel ragyogóan szépséges ajkához emelte.

- Kaphatnék egy kis időt, hogy megbeszéljem ezt a Tanáccsal? - kérdezte Éteriel kétségbeesetten.

- Mire mennél vele? A rendeletet a Főnök is aláírta, és tudod, hogy a Főnök által is aláírt rendeletek visszavonhatatlanok. És most, ha nem haragszol, majdnem a kijelölt pillanatnál járunk, ráadásul sokkal nagyobb jelentőségű pillanatokkal kapcsolatos ügyekkel is törődni kell. Arrébb mennél egy kicsit?

Köszönöm!

Gábrriel nagyot fűjt, és a tökéletes, kristályos csengésű harsonaszó a legtávolabbi csillagig betöltötte az univerzumot. Ahogy felcsendült, egyetlen apró pillanatnyi állandóság következett, épp csak annyi, mint a múltat a jövőtől elválasztó vonal, azután az anyag szövedéke összeomlott, és alkotóelemeire esve beleolvadt az elsődleges káoszba, amelyből annak idején egyetlen szó hatására megszületett. A csillagok és csillagködök eltűntek, a kozmikus porral, más napokkal és bolygókkal együtt semmivé foszlottak, kivéve a Földet, amely korábbi helyén forgott tovább egy immáron kiüresedett világegyetemben.

Felzengett az utolsó harsonaszó.

R. E. Mann (ismerősei számára egyszerűen csak R. E.) belépett a Billikan Bitsies gyár irodájába, és komoran nézte a magas férfit (karbantartott, ősz bajusza kétségtelenül kölcsönzött némi eleganciát a nyurga alaknak), aki feszülten görnyedt az íróasztalán heverő papírköteg fölé.

R. E. a karórájára pillantott, amely még mindig 7:01-et mutatott, mivel akkor állt meg. Persze, ez keleti parti idő szerint értendő, amely GMT 12:01-et jelentett. Hangsúlyos arccsontja felett szűrős szemmel nézett a másik férfira.

A magas alak egy hosszú pillanatig üres tekintettel bámult rá. Azután megszólalt:

- Tehetek önért valamit?

- Feltételezem, ön Horatio J. Billikan, a hely tulajdonosa...

- Igen.

- R. E. Mann vagyok, és nem tehetek róla, de muszáj volt megállnom itt, amikor azt láttam, hogy van, aki még dolgozik. Nem tudja, milyen nap van ma?

- Ma?

- Ma van a Feltámadás Napja.

- Ja, hogy erre gondol. Persze, tudok róla. Hallottam a kürtszót. Tényleg úgy hangzott, mint ami fel tudja támasztani a holtakat... Vicces, nem gondolja? - Kuncogott egy kicsit, azután folytatta: - Engem is felriasztott hétkor. Oldalba böktem a feleségem, mert ő persze átaludta ezt is. Mindig mondtam, hogy még ez sem ébreszthetné fel. „Drágám! - szoltam hozzá. - Megszólalt a végítélet harsonája.” Hortense, a feleségem erre csak annyit mondott, hogy „Jól van”, és aludt tovább. Le- fürödtem, megborotválkoztam, felöltöztem, és bejöttem dolgozni.

- De miért?

- Miért ne?

- Egyetlen munkása sem jött be.

- Nem, a szegény ördögök! Kiveszik szabadnapnak. Végül is, erre számíthat az ember, nem? Nem mindennap van vége a világnak. De tényleg, ez így van rendben. Legalább nem zavarnak meg, amíg befejezem a dolgaimat. Ma még a telefon sem csörrent meg.

Felállt, és az ablakhoz lépett.

- Jelentős haladás. Nincs többé vakító nap, és a hó is eltűnt. A fény és a hőmérséklet pont. kellemes. Nagyon is kedvezőek a fejlemények... Ha nem bánja, meglehetősen elfoglalt vagyok...

Vaskos, rekedtes hang vágott közbe:

- Csak egy percre, Horatio! - Azzal egy hozzá hasonló, bár valamelyest szikárabb úriember dugta be figyelemre méltó orrát az irodába, némi sértett méltósággal a vonásain, amit az sem enyhített, hogy teljesen meztelennek bizonyult. - Megkérdezhetem, miért zártad be a Bitsiest?

Billikan sápadtnak tűnt.

- Te jó ég! Apa! Honnan kerültél elő?

- A sírból! - mennydörögte idősebb Billikan. - Honnan a francból máshonnan? Az emberek tucatjával bújnak elő a földből. Mindenki meztelen. A nők is.

Billikan megköszöri a torkát.

- Szerzek valami ruhát, Apa. Hozok otthonról.

- Ne foglalkozz vele! Előbb az üzlet, te is tudod.

R. E. végre magához tért a döbbenetből:

- Mindenki egyszerre kelt ki a sírjából, uram?

Beszéd közben kíváncsian mérte végig az idősebb Billikant. Az öreg magas kort érhetett meg. Barázdált arca életerőtől vöröslött. R. E. úgy vélte, kora ugyanannyi maradt, mint amikor sírba szállt, de a teste úgy működött, mint fénykorában, ereje teljében.

A meztelen úriember így válaszolt:

- Nem, uram, nem egyszerre. A frissebb sírok lakói előbb kelnek fel. Pottersby öt évvel előttem halt meg, és nagyjából öt perccel utánam kelt fel. Amikor megláttam, akkor döntöttem úgy, hogy eljövök onnan. Épp elég volt belőle akkor, amikor még... Erről jut eszembe! - Azzal az asztalra csapott, ökle meglehetősen erőteljesnek

túnt. — Nem találtam taxit, de még egy buszt sem! A telefon nem működik! Gyalogolnom kellett! Húsz mérföldet gyalogoltam!

- Valóban? - kérdezte fia elhaló, döbönt hangon.

Idősebb Billikan némi belenyugvással nézett, végig saját csupaszságán.

- Jó idő van. Odakint majdnem mindenki meztelen... Mindegy, fiam, nem cseverészni jöttem. Miért van zárva a gyár?

- Nem zárt be. Kivételes szabadnap van.

- Kivételes szabadnap a tököm! Hívd fel a szakszervezetet, és mondd meg, hogy a Feltámadás Napja nincs benne a szerződésben! Minden egyes munkás fizetéséből levonunk minden egyes percet, amíg nem dolgozott!

Billikan tekintetébe konokság költözött, ahogy apjára nézett.

- Nem. Ne felejtse el, hogy máj* nem te vagy a létesítmény vezetője! Én vettem át a helyed.

- Ó, valóban? És milyen jogon?

- A végakaratomba foglaltad.

- Értem. Hát most itt vagyok, és semmisnek tekintem a végakaratomat.

- Nem teheted, Apa! Halott vagy. Nem tűnsz halottnak, de vannak szemtanúim. Orvosi bizonylatom is van. Számlákat tudok mutatni a temetkezési vállalkozó aláírásával. A sírásók is ellened fognak vallani.

Idősebb Billikan a fiára bámult, keresztbe tett lábbal leült egy székre, és az egyik karját a támlára helyezte.

- Ha már itt tartunk, mind halottak vagyunk. Itt a világ vége, vagy talán nem?

- Azonban téged hivatalosan is halottnak nyilvánítottak, engem viszont nem.

- Ó, ezen könnyen változtathatunk, fiam! Belőlünk több van, mint belőletek, és a szavazatok száma számít.

Ifjabb Billikan a tenyerével keményen megtámaszkodott az asztalon és nagyot fújtatott.

- Nem szívesen hozom ezt fel, Apa, de rákényszerítesz... Emlékeztetlek, hogy mostanra Anya is biztosan hazaért, és rád vár, mi több, talán neki is... szóval, csupaszon kellett hazamennie, ami azt jelenti, hogy valószínűleg épp nincs humoránál.

Idősebb Billikan arcából kiszaladt a szín.

- Te jó ég!

- És azt is tudod, hogy mindig is a nyugalmazásod mellett érvelt.

Idősebb Billikan hirtelen döntésre jutott:

- Nem megyek haza. Kész rémálom! Hát nincs semmi határa ennek a feltámadásos ügyletnek? Ez kész anarchia! Túljátszották ezt a dolgot! Nem megyek haza, és kész!

Ezen a ponton egy valamelyest kerekded úriember érkezett sima, rózsaszín arccal és pihés, fehér barkóval (mintha Martin van Buren egyik képéről lépett volna le). Belépett, és hűvösen köszönt:

- Jó napot!

- Apa! - nézett fel rá idősebb Billikan.

- Nagyapa! - követte a pillantását ifjabb Billikan.

A legidősebb Billikan megvetően mérte végig ifjabb Billikant.

- Ha te vagy az unokám - kezdte -, akkor ugyancsak felnőttél, de ez nem vált előnyödre.

Ifjabb Billikan erőtlenül és keserűen mosolyodott el, de nem válaszolt.

A legidősebb Billikan valószínűleg nem is várt választ. így folytatta:

- Most pedig, ha eligazítanátok az üzlet aktuális állásával kapcsolatban, akkor átvehetném az igazgatói hivatalt.

A két válasz egyszerre érkezett, és a legidősebb Billikan arcának pirosposzsgás jellege meglehetősen felerősödött, ahogy egy képzeletbeli sétapálcával erősen koppantva rákiáltott rokonaira.

R. E. úgy érezte, ideje közbelépnie:

- Uraim...

Felemelte hangját:

- Uraim!

Teljes erőből el üvöltötte magát:

-URAIM!

A vita hirtelen félbeszakadt, és mindenki feléje fordult. R. E. merev vonásai, különösen vonzó tekintete és gúnyos ívbe hajló ajka hirtelen a gyülekezet figyelmének középpontjába került.

- Nem teljesen értem ezt a vitát - kezdte. - Mit gyártanak itt?

- Kecsxfalatkákat - felelte ifjabb Billikan.

- Gondolom, ez valami előre csomagolt gabonareggeli...

- „Egy kanál energia minden egyes aranyszínű, ropogós pehelyben...” - idézte ifjabb Billikan a hirdetés szövegét.

- „Mézédes kristálycukorral borítva; egyszerre édesség és élelem...” - mormolta idősebb Billikan.

- „Amely a lehevesebb étvágyat is csillapítja” - üvöltötte a legidősebb Billikan.

- Pontosan - vágta rá R. E. - Mégis, milyen étvágyat?

Amazok közönyösen bámultak rá.

- Elnézést... - fejezte ki értetlenségüket ifjabb Billikan.

- Maguk éhesek? Mert én nem érzek ilyesmit.

- Mit kujtorog itt ez a bolond? - fortyant fel a legidősebb Billikan. Láthatatlan botjával valószínűleg köldökön böki, már ha létezett volna (mármint a bot, nem az úriember köldöke, természetesen).

- Csak próbálom felhívni a figyelmüket - válaszolta R. E. -, hogy már senki sem fog enni. Ezen már túl vagyunk, így az élelmiszer is feleslegessé vált.

A három Billikan arckifejezését nem lehetett félreérteni. Jól látszott, hogy épp a saját étvágyukat keresgélik, de nem találtak rá.

Ifjabb Billikan mondta ki összetörtén:

- Csőd...

A legidősebb Billikan keményen kopogtatott a padlón, de nem létező botja nem csapott zajt.

- Ez a tulajdon lefoglalása megfelelő törvényi keretek nélkül! Perelni fogok! Perelni!

- Meglehetősen alkotmányellenes - értett egyet idősebb Billikan.

- Ha talál bárkit is, akit ez ügyben beperelhet, sok szerencsét kívánok a tárgyalásokhoz! - jegyezte meg R.

E. - És most, ha megbocsátanak, elsétálnék a temető felé.

Azzal fejére tette kalapját, és kiment az irodából.

Éteriel reszketése apró ürövrényeket kavart fel, ahogy a hatszárnyú kerub dicsfénye leragyogott rá

- Ha jól értem - kezdte a kerub -, lebontották az univerzumát.

- Pontosan.

- Nos, hát, ugye, biztosan nem azt szeretné, hogy állítsam helyre?

- Nem kértem semmire - felelte Éteriel - azon kívül, hogy szervezzen meg egy találkozót a Főnökkel.

A szó hallatán a kerub azonnal tiszteletét fejezte ki egy erre rendszeresített mozdulattal. Két szárnyvéggel elfedte a lábujjait, kettővel a szemét és kettővel a száját. Amikor ismét kitérte nemes tagjait, így válaszolt:

- A Főnök igen elfoglalt. Miriádnyi ügyben kell döntenie.

- Ezt magam sem kétlem. Csupán szeretnék rámutatni, hogy ha a dolgok továbbra is a jelenlegi állapotukban maradnak, akkor lesz egy univerzum, amelyben a Sátán végső győzelmet arat.

- A Sátán?

- Héber szó az Ellenségre - magyarázta Éteriel türelmetlenül. - Mondhattam volna Ahrimánt is, ami a perzsák szava ugyanerre. Mindegy, az Ellenséget értettem alatta.

- De miért szükséges egy látogatás a Főnöknel? - kérdezte a kerub. - Az utolsó harsonaszót hitelesítő dokumentumot a Főnök ellenjegyezte, és maga is tudja, hogy ezáltal visszavonhatatlanná vált. A Főnök sohasem korlátozná a saját mindenhatóságát azáltal, hogy visszavonja egy hivatalos döntését.

- Ez az utolsó szó? Nem hoz Össze egy meghallgatást?

- Nem tehetem.

- Ez esetben - válaszolta Éteriel - bejelentés nélkül kell elébe járulnom, Behatolok a Primum Mobilébe. Ha ez a pusztulásommal jár, ám legyen! - Már is elkezdte egybegyűjteni energiáit...

- Szentségtörés! - mormolta a kerub rémulten. A következő időtlen pillanatban halovány villámlás kélt, és Éteriel egy ugrással eltűnt a kerub elől.

R. E. Mann zsúfolt utcákon haladt, és kezdett hozzászokni, hogy mindenhol tétova, hitetlen, apatikus vagy dühös embereket lát gyorsan összekapkodott ruhákban, de többnyire mezítelenül.

Tizenkét évesnek látszó lány hajolt ki egy vaskapu felett, egyik lábával egy keresztrúdon támaszkodott, így hintázott a kapun előre-hátra.

- Helló, miszter! - szólította meg, ahogy a férfi elhaladt mellette.

- Helló! - pillantott oda R. E. A lány fel volt öltözve. Jól láthatóan nem tartozott a... visszatérők közé.

Vidáman újságolta:

- Született nálunk egy baba! A nővérem, aki már korábban is megszületett egyszer. Anya elsírta magát, és kiküldtek.

- Nocsak, nocsak! - jegyezte meg R. E., azzal bement a kapun, és a belső járdán a középosztálybeli ház szerény ajtajához sétált. Becsöngetett, de nem kapott választ, ezért benyitott.

A zokogás hangja felé vette az irányt. Egy zömök férfi pillantott fel rá, erősen kopaszodó ötvenes fickó kellemesen kikerekedett képpel.

- Ki maga?

R. E. levette a kalapját.

- Arra gondoltam, segíthetek. A kislányuk odakint...

Az öszülő hajú asszony reménytelen tekintettel nézett fel rá. A dupla ágy mellett ült egy széken. Arca felpuffadt a sírástól, kézfején kéken dagadtak ki az erek. Szilvakék, meztelen csecsemő hevert az ölében. Vidáman rugdosott, alig látó babaszeme ide-oda pillantgatott.

- A babám - mondta a nő. - Huszonhárom évvel ezelőtt született meg ebben a házban, és tíznaposán halt meg ugyanitt. Annyira vissza akartam kapni...

- És most visszakapta - fejezte be helyette R. E.

- De már késő! - kiáltotta az asszony hevesen. - Született három másik gyermekem! A legidősebb lányom már kiházásodott, a fiam a seregben szolgál. Túl öreg vagyok, hogy megint kisbabám legyen! Még ha... még ha...

Hősies erőfeszítéssel próbálta visszanyelni a könnyeit, de nem járt sikerrel.

Férje színtelen hangon szólalt meg:

- Nem igazi csecsemő. Nem sír. Nem is kakái be. Nem akar szopni. Mit tegyünk? Sohasem fog felnőni. Örökre kisbaba marad.

R. E. megrázta a fejét.

- Nem is tudom. Attól tartok, mégsem segíthetek önöknek.

Csendben magára hagyta a családot. Magában a kórházakra gondolt. Csecsemők ezrei jelenhettek meg mindegyikben.

„Rakjátok Őket kocsikra! - gondolta gunyorosan. - Halomba, mint a tűzifát! Úgysem kell gondoskodni róluk. Kicsi testük csupán kelyhe az élet elpusztíthatatlan szikráinak...”

Elment két kisfiú mellett, akik azonos korúnak, talán tízévesnek tűntek. Magas hangon beszélgettek. Egyikük teste fehéren csillant a nap nélküli fényben, úgyhogy valószínűleg visszatérő volt. A másik nem. R. E. megállt, és hallgatta őket egy ideig.

- Skarlátot kaptam - mondta a csupasz.

A ruhát viselő gyerek hangjában az irigység szikráját lehetett felfedezni:

- Tényleg?

- Ebbe haltam bele.

- Tényleg? Adtak pensillunt vagy auromysunt?

- Mit?

- Gyógyszereket.

- Sohasem hallottam ezekről.

- Akkor nem sokat hallottál még.

- Tudok annyit, mint te.

- Igen? Akkor ki az Egyesült Államok elnöke?

- Warren Harding. Ki más?

- Megbolondultál? Eisenhower az elnök.

- Az meg ki?

- Láttál már te tévét életedben?

- Az meg mi?

A felöltözött fiú dobhártyaszaggatóan visított a röhögéstől. Azután összeszedte magát:

- Valami, amit bekapcsolsz, és mindenfélét láthatsz benne. Komédiásokat, cowboyokat, filmeket meg mindenfélét.

- Mutasd meg!

A másik fiú arcáról lehervadt a vigyor.

- Nem működik.

A meztelen fiún volt a gúnyolódás sora:

- Soha nem is működött, mi? Csak kitaláltad az egészet!

R. E. vállat vont, és továbbállt.

Ahogy kiért a városkából és közelebb jutott a temetőhöz, a tömeg egyre ritkult. Akit látott, az mind a település felé tartott, meztelen és gyalogosan.

Egy férfi megállította; egy vidám tekintetű fickó rózsaszínes bőrrel és fehér hajjal, orrnyerge két oldalán cvikker nyomával, de már szemüveg nélkül.

- Üdvözlöm, barátom!

- Helló! - köszönt R. E.

- Ön az első ember, akit ruhában látok. Feltételezem, életben volt, amikor megszólalt a harsona.

- így történt.

- Hát nem nagyszerű? Hát nem örömteli ez az esemény? Jöjjön, örüljön velem!

- Magának tetszik ez, ugye? - kérdezte R. E.

- Még hogy tetszik!? Színtiszta, sugárzó örömmel tölt el! A legelső nap fénye vesz körül minket; az a fény, amely lágyan és békésen sugárzott, még mielőtt a nap, a hold és a csillagok megszülettek volna. Nyilván maga is ismeri a Teremtés történetét... És itt ez a kellemes meleg, ami nem más lehet, mint az édenkert hőmérséklete; nem ernyesztő hőség vagy dermesztő fagy! A férfiak és nők ruha nélkül járnak az utcán, de nem szégyenük magukat. Minden így van jól, barátom, minden így van jól!

- Tény, hogy magam sem bánom a nők ilyenén megmutatkozását - értett egyet R. E.

- Ez csak természetes - magyarázta a férfi. - A vágy és a bűn már nem létezik abban a formában, ahogy mi ismertük. Hadd mutakozzam be, barátom, ahogyan a Földön töltött időmben neveztek; Winthrop Hester vagyok, 1812-ben születtem és 1884-ben haltam meg, ahogy akkoriban számítottuk az időt. Életem utolsó negyven esztendejében azért dolgoztam, hogy kis nyájamat eljuttassam a Mennyei Királyságba, és most megyek, megszámlálom mindazokat, akiket sikerült elnyernem a gonosztól.

R. E. ünnepélyes komolysággal nézett az ex-lelkipásztorra:

- Biztos vagyok benne, hogy még nem született meg az ítélet.

- Miért nem? Az Úr belelát az emberbe, és ugyanabban a pillanatban, amikor minden eltűnt, az emberek is megítéltettek. Akik itt vannak, azok mind menedéket nyertek.

- Jó sokan nyertek menedéket...

- Ellenkezőleg, fiam! Akik menedéket nyertek, azok csupán a maradék.

- Jó nagy számú maradék! Amennyire tudom, mindenki visszatért az életbe. A városban találkoztam egészen kellemetlen alakokkal is, akik ugyanúgy visszatértek, mint ön.

- Bűnbánat az utolsó pillanatban...

- Én sohasem kértem bűnbocsánatot.

- Miért, fiam?

- Mert sohasem jártam templomba.

Winthrop Hester gyorsan lépett egyet hátra.

- Megkereszteltek egyáltalán?

- Nincs róla tudomásom.

A lelkipásztor megremegett.

- De csak hiszel Istenben, fiam?

- Nos - felelte R. E. egy rakás olyan dologban hittem vele kapcsolatban, ami egészen bizonyosan meglepné önt.

Winthrop Hester megfordult, és nyugtalanul elsietett.

A temetőig vezető út további részében (R. E. nem tudta volna megbecsülni a séta időtartamát, nem is próbálkozott ezzel) senki sem állította meg. Magát a sírkertet üresen találta, még a fák és a fűszálak is eltűntek (ekkor döbbsent rá, hogy nem látott zöldet a világban; a talaj mindenhol keménynek, jellegtelennek és szürkének tűnt, az ég derengő fehérré változott), de a fejfák és sírkövek még álltak.

Ez utóbbiak egyikén egy vékony, ráncos férfi ült. Fekete haja hosszúra nőtt, mellkasát és alkarját jóval rövidebb, de így is tekintélyes mennyiségű szőrzet borította.

Mély hangon kiáltott oda:

- Hé, te ott!

R. E. leült az egyik szomszédos sírkőre.

- Helló!

Feketehaj így folytatta:

- Nem néznek ki jól a ruhái. Melyik évben történt?

- 1957-ben.

- 1807-ben haltam meg. Ez vicces! Azt hittem, ezután a pokol lángjai fogják nyaldosni a zsigereimet.

- Nem jön be a városba? - kérdezte R. E.

- A nevem Zeb - felelte az ő. - Zebulon, csak rövidítve. A Zeb pont megfelel. Milyen a város? Gondolom, megváltozott valamennyire.

- Közel százezren laknak benne.

Zeb szája elkerekedett egy kissé.

- Folytassa! Az majdnem nagyobb, mint Philadelphia... Csak viccel, ugye?

- Philadelphiában... - kezdte R. E., de nem mondta tovább. A népesség már nem számított. Ehelyett azt mondta: - Százötven év alatt a városok is növekedtek.

- Az ország is?

- Negyvennyolc állam - válaszolta R. E. - a két óceán között.

- Nem mondja! - csapott a combjára Zeb vigyorogva, azután vágott egy grimaszt, mivel nem viselt semmit, ami enyhíthette volna az ütést. - Elindulnék nyugatnak, ha nem lenne rám szükség itt. Igen, uram! - Leeresztette a szempilláit és keskeny ajka komoran még inkább elvékonyodott. - Itt kell maradnom, ahol szükség van rám.

- Miért van szükség magára?

A magyarázat röviden és keményen elharapva érkezett:

- Indzsánok!

- Indiánok?

- Milliónyi. Előbb azok a törzsek, amelyekkel mi is harcoltunk, és elkergettük őket. Azután meg azok, amelyek még csak nem is láttak fehér embert a maguk idejében. Mind újra életre kelnek. Szükségem lesz a régi cimborákra is. A városiak nem jók az ilyesmiben. Látott már indzsánt?

- Mostanában nem - válaszolta R. E.

Zeb megvetően nézett és megpróbált hegyeset pökni oldalra, de nem talált hozzá elég nyálat. Csak annyit mondott:

Akkor jobb lesz, ha visszamegy a városba. Egy idő után már nem lesz itt biztonságos. Bár meglenne a muskétám!

R. E. felállt, egy pillanatra elgondolkodott, azután vállat vont, és elindult vissza, a kisváros felé. A sírkő, amelyekre az imént letelepedett, összetört mögötte, porrá omlott, és beleolvadt a jellegtelen, sűrű földbe. Körülnézett; a sírkövek többsége eltűnt. A többi sem fog sokáig kitartani, gondolta. Már csak az látszott szilárdnak, amelyiken Zeb üldögélt.

R. E. megindult visszafelé. Zeb nem nézett utána. Ott maradt, és csendesen várt

- az indiánokra.

Éteriel óvatlan sietséggel vágott át a mennyeken. Tudta, hogy a Felemelkedettek figyelik. Mindenkit figyeltek, nem csak a fiatal szeráfokat, de a kerubokat, az angyalokat és a legmagasabb rangú arkangyalokat is.

Bár hívatlanul, de máris magasabban járt, mint ameddig a Felemelkedettek valaha is felmerészkedtek. Várta, mikor csap le rá a Szó, hogy kitörölje a létből.

Azonban nem lassított. Keresztülhatolt a tértelen és időtlen szférákon. Hogy eggyé váljon a Primum Mobiléval, a középponttal, amely magába foglalt mindent, ami Van, Volt és Lehet.

Még ki sem gondolta ezt teljesen, amikor megtörtént az eggyé válás; lénye egy pillanatra olyannyira kiterjedt, hogy a Mindenség részévé vált. Azután érzékei elé kegyes fátyol ereszkedett, és a Főnök egyetlen hanggá változott benne, ámbár egységében is lenyűgözően végtelen maradt,

- Fiam! - szólította meg a hang. - Tudom, miért jöttél!

- Segíts meg, ha ez a te akaratod!

- Saját akaratomból - felelte a Főnök - tetteim visszavonhatatlanok. A te emberiséged, fiam, életre vágyakozott. Félté a halált. Gondolatokat és álmokat táplált a végtelen életről, Nem volt két embercsoport vagy akár csak két ember, aki egyformán gondolt volna az öröklétre, de mind életet kívántak. Kérelmezték, hogy biztosítsam e közös nevezőt: az örök életet. Így tettem hát.

- Egyetlen szolgád sem kérelmezett ilyet.

- Az Ellenség igen, fiam.

Éteriel glóriáját elhalványította a csüggedés, ahogy halkan így szólt:

- Porszem vagyok csupán, méltatlan arra, hogy elébed járuljak, de fel kell tennem egy kérdést. Ez azt jelenti, hogy az Ellenség is a szolgád?

- Nélküle nem is lehetne más szolgám - jött a válasz. - Mi más a Jó, ha nem a Gonosz elleni örök küzdelem? „És én veszítettem ebben a küzdelemben” - gondolta Éteriel.

R. E. megtorpant a város szélén. Az épületek mind omladoztak. Amelyek fából készültek, máris szeméthalommá váltak. A férfi odament a legközelebbi ilyen kupachoz; a faszilánkok mind kiszáradtak, elporlottak az érintésétől.

Mélyebben behatolva a településre, a téglapépületeket még egyben találta, de az élek baljósan lekerekedtek, és a felületek ijesztően hámlottak.

- Ezek sem tartanak már ki sokáig - mondta egy mély hang -, de legyen vigasz, ha vigasz egyáltalán, hogy senki sem hal bele, ha összeomlanak.

R. E. meglepetten nézett körül, és mintha Don Quijote tetemével találta volna szembe magát; a fickó széles állkapcsa és beesett arca a szikár hőst juttatta eszébe. A hosszú, barna haj alól szomorú tekintet meredt rá. Öltözéke ernyedten lógott tagjain, a számos hasadáson át kilátszott a bőre.

- Richard Levine - mutatkozott be a férfi. - Valaha történelemprofesszor voltam... Még mielőtt ez megtörtént

- intett körbe reménytelenül.

- Ruhát visel - jegyezte meg R. E. - Akkor nem most támadt fel.

- Nem, de lassan eltűnnek a különbségek. A ruhák is szertefoszlanak.

R. E. a tömeget figyelte, amely körülöttük áramlott céltalanul, mint molylepkek a napfényben.

Meglehetősen kevesen viseltek bármiféle öltözetet. Saját magán végigpillantva felfedezte, hogy nadrágja varrása elengedte az anyagot, és az mindkét lábszárán szétvált. Belecsípett kabátjába, amelyet kora reggel a januári hideg ellen vett fel, és a gyapjú egy darabja az ujjal között maradt.

- Azt hiszem, igaza lehet - mondta.

- Nem tudom, észrevette-e már - folytatta az idegen de a Mellon-domb egyre laposabb.

R. E. északra nézett, ahol eladdig az arisztokrácia kúriái álltak (mármint azoké az embereké, akiket a városban arisztokratáknak lehetett nevezni) a Mellon-domb lejtőin, és úgy találta, hogy a jellegzetes táj már szinte teljesen ellaposodott.

- Úgy tűnik, végül nem marad más. csak a laposság, a jellegtelenség és a semmi

- tette hozzá Levine. - És persze mi.

- Meg az indiánok - jegyezte meg R. E. - Találkoztam egy férfival a városon kívül, aki az indiánokat várja és azt kívánja, bár csak nála lenne a muskétája.

- Úgy hiszem - válaszolta a történész az indiánok nem okoznak majd gondot. Nincs semmi élvezet egy olyan ellenség elleni harcban, amelyet nem lehet megölni vagy legalább megsebezni. És ha ez nem is igaz, a harci tűz ugyanúgy elszállt, mint minden más kedv és vágy.

- Biztos benne?

- Határozottan. Mielőtt mindez megtörtént, bár végignézve rajtam talán nem is gondolná, de igen sok ártatlan élvezetben volt részem a formás női tagok által. Most pedig, hogy példátlan számban bukkannak fel a lehetőségek, idegesítően közönyösnek érzem magam a másik nem iránt. Nem, tévedtem. Még csak nem is idegesít a közönyösségem.

R. E. ismét az elhaladókra pillantott, mielőtt válaszolt:

- Értem, mire gondol.

- Az indiánok itteni megjelenése semmi ahhoz képest, ami az Öreg Kontinensen történik. Még a Feltámadás elején visszajön Hitler és az Ó Wehrmachtja, amely Sztálinnal és a Vörös Hadsereggel találja szemben magát mindenhol Berlin és Sztálingrád között. Hogy bonyolítsák a helyzetet, őket követik majd mind a királyok és a cárok. Verdun és Somme csatamezőin felkelnek az elesett katonák. Napóleon és marsalljai bárhol felbukkanhatnak Nyugat-Európában. Mohamed is meglátja, mit tettek az évszázadok az iszlámmal, miközben a szentek és apostolok a kereszténység változásain tűnődnek. Ázsiában pedig a mongoloknak kell szembenézniük a saját kánjaikkal. Temudzsinnal és Aurangzebbel, akik tehetetlenül, a lovaik után vágyakozva vándorolnak a sztyeppéken.

- Mint történelemprofesszor - jegyezte meg R. E. -, biztosan arra vágyik, hogy ott legyen és találkozzon ezekkel a neves alakokkal.

- Hogy is lehetnék ott? Mindenki csak annyit mozoghat, amilyen távolságot gyalogosan megtehet.

Nincsenek gépek, és ahogy említettem, már lovak sincsenek. És mi lenne, ha mégis rátalálnék Európára? Apátia, akárcsak itt!

Lágy puffanás hallatszott, és R. E. odakapta a tekintetét. Egy téglapülete egyik szárnya omlott porrá mellettük. R. E. körül is tégladarabok heverték mindenfelé, némelyikük úgy zuhanhatott keresztül a testén, hogy észre sem vette. Ahogy körülnézett, a törmelékhalomok máris fogyatkoztak. Ami még megmaradt, az is kisebbnek tűnt a kelleténél.

- Találkoztam egy emberrel, aki szerint már megítéltünk és mind a Mennysországon vagyunk - jegyezte meg, csak hogy fenntartsa a beszélgetést.

- Megítéltünk? - kérdezte Levine. - Miért ne? El tudom képzelni. Szembe kell néznünk az örökkévalósággal. Már nincs körülöttünk, világegyetem vagy bármilyen külső jelenség, nincs többé semmilyen érzélem vagy szenvedély. Csak mi maradtunk és a gondolataink. Az örökké tartó önvizsgálattal kell szembenéznünk úgy, hogy azelőtt fogalmunk sem volt róla, mit kezdünk magunkkal egy esős vasárnapon.

- Úgy beszél, mintha nyugtalanítaná ez a helyzet.

- Több, mint zavar. A pokol dantei elképzelése gyermek volt, nem méltó az isteni képzelethez. Csak tűz és kínzások. Az unalom sokkal alantasabb. Amikor az elme önmagát kínozza és nem képes elmenekülni önmaga elől, így arra ítéltetett, hogy időtlen időnkig a saját mentális mocskában fetrengjen. Igen, barátom, megítéltünk, és kárhozatra ítéltünk. Ez nem a Mennysországon, hanem a pokol.

Azzal Levine felállt, és lehangoltan, megroskadt vállal elballagott.

R. E. elgondolkodva nézett utána, végül aprót bólintott. Elégedett volt.

A bukás miatt Éteriel alig egy pillanatra lombozódott le(azután olyan fényes ragyogással és olyan magasra emelte lényét, amennyire a Főnök jelenlétében még merészelt. Glóriája így sem volt több egy apró fénypontnál a Primum Mobile végtelenjében.

- Akkor hát, ha ez az akaratod - kezdte én sem kérek mást, mint hogy legyen meg a Te akaratod.

- Miképpen, fiam?

- A Tanács által jóváhagyott és általad ellenjegyzett dokumentum a földiek időszámítása szerinti 1957. esztendő egy meghatározott napjának egy meghatározott időpontjára tette a Feltámadás Napját.

- Igen.

- Azonban az 1957. esztendő pontatlan meghatározás. Mi ez az 1957? A Föld domináns kultúrája számára az esemény valóban az időszámítás szerinti 1957-ben történt. Ugyanakkor, amióta létbe lehelted a Földet és körülötte az univerzumot, összesen 5960 földi év telt el. A belső bizonyítékok szerint, amelyeket abban az univerzumban teremtettél, közel négy milliárd év telt el a világ születése óta. Akkor hát melyik évről van szó? 1957-ről, 5960-ról vagy 4000000000-ról?

- Mi több, egyikről sem - folytatta Éteriel. A Krisztus utáni 1957. esztendő 7464 lesz, ha bizánci idő szerint számolunk, és 5716 a zsidó kalendáriumban. Ugyanez más szempontból nézve a. u. c. 2708., tehát a Róma alapításától számított 2708. esztendő, illetve az 1375. a mohamedán naptárban és az Egyesült Államok függetlenségének száznyolcvanadik éve.

- Szerényen kérdelem hát meg, hogy számodra is jelentés nélkül való egy olyan kitétel, amely az 1957. évre helyez egy eseményt?

A Főnök halk, de mindent betöltő hangja így válaszolt:

- Ezt mindig is tudtam, fiam, de neked is meg kellett tanulnod.

- Akkor hát - folytatta izgatottságtól és örömtől reszkető hangon Éteriel teljesüljön a Te akaratod, és legyen a Feltámadás Napja 1957-ben, de csak akkor, amikor a Föld minden lakója öntudatlanul beleegyezik, hogy az adott esztendő épp az 1957., és nem másik.

- Úgy legyen! - válaszolta a Főnök, s ez a Szó újjáalkotta a Földet és mindent körülötte, a napot és a holdat, s mind az égitesteket.

1957. január 1-jén, keleti idő szerint 7 órakor R. E. Mann felriadt álmából. Elhangzott egy dallamos harsonaszó, amelynek be kellett volna töltenie az univerzumot, de mégsem hangzott el.

R. E. oldalra billentette fejét, mintha azt várná, hogy a megértés a fülén keresztül folyik bele, azután harag torzította el vonásait, csak hogy a következő pillanatban eltűnjön. Ez is csak egy csata volt a sok közül.

Leült az asztalához, és nekilátott a következő csatatervezésnek. Az emberek a naptár megreformálásáról beszéltek, amit megsejthetett némileg. Az új korszak 1944. december 2-án kezdődne el, így egyszer újra eljönne az 1957-es újév. Az atomkori 1957. A világ így ismerné.

Ahogy több mint emberi elméjén átsuhantak ezek a gondolatok, különös fénysugár sütött le fejére, és az íróasztalra vetődő árnyék olybá tűnt, mintha szarvak nőttek volna ki Ahrimán halántékából.

(Habony Gábor)